

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI
SKARBOWEJ
W KRAKOWIE**

1225-SWS.091.1.2018
Kraków, dnia 30 kwietnia 2018 r.

1201-IWW.0921.1.2018

Pan Janusz Fidelus

**Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Wadowicach**

Wystąpienie pokontrolne

Dnia 5 lutego 2018 r. w **Urzędzie Skarbowym w Wadowicach**, na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, wszczęto kontrolę w trybie uproszczonym w temacie „*Prawidłowość funkcjonowania Wieloosobowego Stanowiska Spraw Karnych Skarbowych SKK – w zakresie niezbędnym do wyjaśnienia zarzutów zawartych w piśmie p. Małgorzaty Wierońskiej-Gładys*” w okresie 2016-2017. Z uwagi na ujawnienie podejrzenia popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 276 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tj. niszczenie lub usuwanie dokumentów, którymi nie ma się prawa wyłącznie rozporządzać z akt spraw karnych skarbowych) oraz art. 231 § 1 Kodeksu karnego (przekroczenie uprawnień przez funkcjonariusza publicznego w działaniu na szkodę interesu publicznego i prywatnego) w związku z art. 53 ww. ustawy o kontroli w administracji rządowej – tryb kontroli zmieniono na zwykły, a następnie od dnia 14 lutego 2018 r. rozszerzono jej zakres o rok 2015. Kontrolę wstępnie zakończono dnia 22 lutego 2018 r., uzupełniono w dniach 14-15 marca 2018 r. i zakończono ostatecznie 15 marca 2018 r.

Kontrolę przeprowadzili:

- 1) st. ekspert skarbowy Wojciech Hrynicki,
- 2) kontroler skarbowy Jolanta Targalska,

na podstawie upoważnień do kontroli 1201-IWW.0921.1.2018 wydanych przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie dn. 2 i 14 lutego i 13 marca 2018 r.

Dane ogólne

Urząd Skarbowy w Wadowicach

34-100 Wadowice, ul. Legionów 22

Kierownictwo US

Janusz Fidelus – Naczelnik US w Wadowicach (od 29.07.2016)

Adam Kosek – Zastępca Naczelnika US (od 16.09.2016)

Adam Kosek – Naczelnik US w Wadowicach (24.09.2008 – 28.07.2016)

Piotr Zięba – Zastępca Naczelnika US (1.01.2009 – 15.09.2016)

Ocena realizacji zadań

negatywna

Regionalna Izba Administracji
Skarbowej

W czasie kontroli kontrolerzy przejrżeli łącznie 141 akt spraw głównie mandatowych (nieliczne akta spraw po wszczęciu dochodzenia) prowadzonych w latach 2015-2017 według poniższego schematu:

- 1) 32 sprawy z roku 2015 – wyselekcjonowanych za pośrednictwem Biblioteki Akt (BA);
- 2) 71 spraw z roku 2016, z czego
 - 30 wskazanych przez oskarżyciela skarbowego kontrolowanego urzędu skarbowego,
 - 6 wskazanych przez kierującą stanowiskiem spraw karnych skarbowych w kontrolowanym urzędzie skarbowym,
 - 25 wyselekcjonowanych za pośrednictwem Biblioteki Akt (BA),
 - 10 wybranych losowo przez kontrolerów,
- 3) 38 spraw z roku 2017, z czego:
 - 18 spraw wyselekcjonowanych za pośrednictwem Biblioteki Akt (BA),
 - 20 spraw losowo wybranych przez kontrolerów.

Wyjaśnień w czasie kontroli udzielali zarówno obecni, jak i byli pracownicy Urzędu Skarbowego w Wadowicach.

1) W aktach spraw karnych skarbowych zakończonych mandatem i prowadzonych w roku 2015 zidentyfikowano 31 brakujących egzemplarzy zarządzeń o zatrzymaniu i sprowadzeniu sprawcy czynu zabronionego. Z systemu Biblioteka Akt (BA) wynika, że zarządzenia te były wydane i wysłane do Komendy Powiatowej Policji w Wadowicach. Bazując na wyjaśnieniach byłych i obecnych pracowników kontrolowanego urzędu skarbowego, kontrolerzy nie dali wiary twierdzeniu p. Danuty Szymonek, że w 2015 roku zarządzenia o zatrzymaniu i doprowadzeniu sprawcy czynu zabronionego wydawane były jedynie w jednym egzemplarzu.

Lp	Sprawca	Zarządzenie Nr BA	Nr Biblioteki Akt Książka nadawcza	Data wysyłki zarządzenia
1.		KS/600-42/15/W	117567/2015 592/2015	22.05.2015
2.		KS/600-43/15/W	117567/2015 592/2015	22.05.2015
3.		KS/600-46/15/W	117567/2015 592/2015	22.05.2015
4.		KS/600-48/15/W	117567/2015 592/2015	22.05.2015
5.		KS/600-51/15/W	117567/2015 592/2015	22.05.2015
6.		KS/600-52/15/W	117567/2015 592/2015	22.05.2015
7.		KS/600-57/15/W	126996/2015 628/2015	5.06.2015
8.		KS/600-58/15/W	126996/2015 628/2015	5.06.2015
9.		KS/600-60/15/W	126996/2015 628/2015	5.06.2015
10.		KS/600-63/15/W	126996/2015 628/2015	5.06.2015
11.		KS/600-78/15/W	126996/2015 628/2015	5.06.2015

12.	5	KS/600-79/15/W	126996/2015 628/2015	5.06.2015
13.		KS/600-84/15/W	126996/2015 628/2015	5.06.2015
14.		KS/600-87/15/W	126996/2015 628/2015	5.06.2015
15.		KS/600-88/15/W	126996/2015 628/2015	5.06.2015
16.		KS/600-97/15/W	126996/2015 628/2015	5.06.2015
17.		KS/600-166/15/W	126996/2015 628/2015	5.06.2015
18.		KS/600-166/15/W	126996/2015 628/2015	17.08.2015
19.		KS/600-181/15/W	126996/2015 628/2015	5.06.2015
20.		KS/600-204/15/W	215898/2015 981/2015	22.09.2015
21.		KS/600-242/15/W	215898/2015 981/2015	22.09.2015
22.		KS/600-229/15/W	270453/2015 1186/2015	23.11.2015
23.		KS/600-365/15/W	246795/2015 1094/2015	26.10.2015
24.		KS/600-563/15/W	246795/2015 1094/2015	26.10.2015
25.		KS/600-387/15/W	241154/2015 1065/2015	16.10.2015
26.		KS/600-390/15/W	242337/2015 1075/2015	26.10.2015
27.		KS/600-406/15/W	278891/2015 1230/2015	4.12.2015
28.		KS/600-495/15/W	261387/2015 1152/2015	12.11.2015
29.		KS/600-522/15/W	270453/2015 1186/2015	23.11.2015
30.		KS/600-560/15/W	266706/2015 1173/2015	18.11.2015
31.		KS/600-565/15/W	270453/2015 1186/2015	23.11.2015

2) W aktach spraw karnych skarbowych zakończonych mandatem i prowadzonych w roku 2016 (I półrocze) zidentyfikowano 49 brakujących egzemplarzy zarządzeń o zatrzymaniu i sprowadzeniu sprawcy czynu zabronionego. Z systemu Biblioteka Akt (BA) wynika, że zarządzenia te były wydane i wysłane do Komendy Powiatowej Policji w Wadowicach.

Lp	Sprawca	Zarządzenie Nr BA	Nr Biblioteki Akt Książka nadawcza	Data wysyłki zarządzenia
1.		KS/600-700/15/W	44205/2016 206/2016	4.03.2016
2.		KS/600-729/15/W	6419/2016 38/2016	14.01.2016
3.		KS/600-729/15/W	44205/2016 206/2016	4.03.2016
4.		KS/600-771/15/W	44205/2016 206/2016	4.03.2016

5.	KS/600-792/15/W	44205/2016 206/2016	4.03.2016
6.	KS/600-19/16/W	62106/2016 275/2016	29.03.2016
7.	KS/600-20/16/W	52617/2016 238/2016	15.03.2016
8.	KS/600-27/16/W	58351/2016 261/2016	22.03.2016
9.	KS/600-33/16/W	87395/2016 358/2016	22.04.2016
10.	KS/600-35/16/W	52617/2016 238/2016	15.03.2016
11.	KS/600-35/16/W	105284/2016 419/2016	17.05.2016
12.	KS/600-36/16/W	52617/2016 238/2016	15.03.2016
13.	KS/600-62/16/W	58351/2016 261/2016	22.03.2016
14.	KS/600-87/16/W	58351/2016 261/2016	22.03.2016
15.	KS/600-92/16/W	58351/2016 261/2016	22.03.2016
16.	KS/600-93/16/W	62106/2016 275/2016	29.03.2016
17.	KS/600-98/16/W	58351/2016 261/2016	22.03.2016
18.	KS/600-101/16/W	58351/2016 261/2016	22.03.2016
19.	KS/600-102/16/W	58351/2016 261/2016	22.03.2016
20.	KS/600-103/16/W	58351/2016 261/2016	22.03.2016
21.	KS/600-103/16/W	70112/2016 298/2016	5.04.2016
22.	KS/600-107/16/W	58351/2016 261/2016	22.03.2016
23.	KS/600-107/16/W	70112/2016 298/2016	5.04.2016
24.	KS/600-110/16/W	74280/2016 312/2016	8.04.2016
25.	KS/600-110/16/W	105284/2016 419/2016	17.05.2016
26.	KS/600-111/16/W	74280/2016 312/2016	8.04.2016
27.	KS/600-114/16/W	74280/2016 312/2016	8.04.2016
28.	KS/600-117/16/W	74280/2016 312/2016	8.04.2016
29.	KS/600-118/16/W	74280/2016 312/2016	8.04.2016
30.	KS/600-122/16/W	87229/2016 358/2016	22.04.2016
31.	KS/600-135/16/W	74280/2016 312/2016	8.04.2016
32.	KS/600-135/16/W	105293/2016 416/2016	17.05.2016
33.	KS/600-137/16/W	74280/2016 312/2016	8.04.2016

34.	KS/600-144/16/W	74280/2016 312/2016	8.04.2016
35.	KS/600-149/16/W	74280/2016 312/2016	8.04.2016
36.	KS/600-154/16/W	74280/2016 312/2016	8.04.2016
37.	KS/600-156/16/W	74280/2016 312/2016	8.04.2016
38.	KS/600-160/16/W	87229/2016 358/2016	22.04.2016
39.	KS/600-161/16/W	87229/2016 358/2016	22.04.2016
40.	KS/600-162/16/W	87229/2016 358/2016	22.04.2016
41.	KS/600-168/16/W	44205/2016 206/2016	4.03.2016
42.	KS/600-169/16/W	49074/2016 229/2016	11.03.2016
43.	KS/600-184/16/W	123244/2016 498/2016	10.06.2016
44.	KS/600-185/16/W	123244/2016 498/2016	10.06.2016
45.	KS/600-189/16/W	123244/2016 498/2016	10.06.2016
46.	KS/600-219/16/W	123244/2016 498/2016	10.06.2016
47.	KS/600-235/16/W	123244/2016 498/2016	10.06.2016
48.	KS/600-237/16/W	123244/2016 498/2016	10.06.2016
49.	KS/600-269/16/W	123244/2016 498/2016	10.06.2016

* poz. 6. – odnalezione w czasie inwentaryzacji przeprowadzonej przez NUS w Wadowicach wg komunikatu nr 1 z 16.02.2018.

W związku z powyższym oraz biorąc pod uwagę złożone w toku kontroli wyjaśnienia stwierdzono podejrzenie popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 276 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, tj. niszczenie lub usuwanie dokumentów, którymi nie ma się prawa wyłącznie rozporządzać z akt spraw karnych skarbowych oraz naruszenie obowiązku praworządności, o którym mowa w art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

Osoby sprawujące nadzór nad dokumentami:

- Małgorzata Jamróz – koordynująca sprawy karne skarbowe do 29 lipca 2015 r. (emerytura)
- Danuta Szymonek – faktycznie koordynująca sprawy karne skarbowe od 30 lipca 2015 r.
- Agnieszka Nowotarska – oskarżyciel skarbowy do 15 sierpnia 2016 r.
- Piotr Zięba – Zastępca Naczelnika US w Wadowicach do 15 września 2016 r.
- Adam Kosek – Naczelnik US w Wadowicach do 28 lipca 2016 r.

3) W okresie 2015 – I półrocze 2016 w kontrolowanym urzędzie skarbowym w aktach niektórych spraw znajdują się zarządzenia zatrzymania i przymusowego sprowadzenia sprawcy czynu zabronionego wydane w postępowaniu mandatowym (na ogół dot. czynu z art. 83 § 2 Kks) skierowane do Komendanta Powiatowego Policji w Wadowicach, które podają następujące podstawy prawne: „art. 75 § 2 Kpk w zw. z art. 150 § 3 Kks w zw. z art. 93 § 3 Kpk w zw. z art. 113 § 1 Kks”. Zarządzenia te przygotowywane były przez p. Danutę

Szymonek i podpisywane przez byłego Naczelnika US w Wadowicach Adama Koska lub byłego Zastępcę Naczelnika US w Wadowicach Piotra Ziębę, co potwierdziły egzemplarze zarządzeń udostępnione przez Komendanta Powiatowego Policji w Wadowicach w trybie art. 34 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej.

Należy zauważyć, że wezwania w postępowaniu mandatowym do sprawcy wykroczenia skarbowego mają ten charakter, że stawiennictwo na nie, nie jest obowiązkowe, o czym należy sprawcę pouczyć w treści wezwania, jako że przyjęcie mandatu karnego wymaga wyrażenia zgody przez sprawcę. Konsekwencją tego jest niemożność działania tak w trybie art. 75 § 2 Kpk (zatrzymania i przymusowego sprowadzenia sprawcy wykroczenia skarbowego), jak i w trybie art. 247 § 1 Kpk (wydania postanowienia o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu osoby podejrzanej) przez naczelnika urzędu skarbowego.

Zgodnie z art. 247 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, do wydania postanowienia o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu osoby podejrzanej (przed wydaniem postanowienia o przedstawieniu zarzutów) albo podejrzanego (po wydaniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów, czyli po jego sporządzeniu, ogłoszeniu i przesłuchaniu w charakterze podejrzanego) w postępowaniu karnym skarbowym właściwy jest prokurator. Zgodnie z art. 247 § 7 Kpk, zarządzenia, o których mowa wyżej wykonuje Policja lub organy, o których mowa w art. 312 Kpk w zakresie swych właściwości, jeżeli ustawa uprawnia je do zatrzymania osoby. Zgodnie z art. 312 pkt 1 Kpk w związku z art. 133 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, ww. uprawnienie Policji przysługuje także funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej w związku z realizacją przyznanych zadań. W związku z tym, uprawnienie, o którym mowa w art. 247 § 1 Kpk, w Krajowej Administracji Skarbowej przysługuje wyłącznie funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej posiadającym uprawnienie do zatrzymania osoby. Natomiast naczelnik urzędu skarbowego o wykonanie postanowienia prokuratora o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu osoby podejrzanej lub podejrzanego powinien zwrócić się do Policji.

Zatrzymanie i przymusowe sprowadzenie podejrzanego (na podstawie art. 75 § 2 Kpk w związku z art. 150 Kks), jeśli postępowanie jest prowadzone przez finansowy organ postępowania przygotowawczego, może być dokonane przez Służbę Celno-Skarbową, a gdy postępowanie przygotowawcze prowadzone jest przez naczelnika urzędu skarbowego – przez Policję na żądanie tego organu (art. 150 § 2 Kodeksu karnego skarbowego). Jednak stosowanie art. 75 § 2 Kpk nie może mieć miejsca celem doprowadzenia do przyjęcia mandatu przez sprawcę wykroczenia skarbowego.

Reasumując w stanie prawnym obowiązującym w latach 2015-2017 (okres kontrolowany) urząd skarbowy nie miał uprawnień do zarządzania zatrzymaniem i przymusowym sprowadzeniem sprawcy wykroczenia skarbowego do przyjęcia mandatu.

Biorąc pod uwagę złożone w toku kontroli wyjaśnienia stwierdzono podejrzenie popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 231 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, tj. przekroczenie uprawnień przez funkcjonariusza publicznego w działaniu na szkodę interesu prywatnego oraz naruszenie obowiązku ochrony praw człowieka i obywatela, o którym mowa w art. 76 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

Osoby odpowiedzialne:

- Małgorzata Jamróz – koordynująca sprawy karne skarbowe do 29 lipca 2015 r. (emerytura)
- Danuta Szymonek – faktycznie koordynująca sprawy karne skarbowe od 30 lipca 2015 r.

- Agnieszka Nowotarska – oskarżyciel skarbowy do 15 sierpnia 2016 r.
- Adam Kosek – Naczelnik US w Wadowicach do 28 lipca 2016 r.
- Piotr Zięba – Zastępca Naczelnika US w Wadowicach do 15 września 2016 r.

4) W okresie II półrocze 2016 – 2017 w jednych aktach spraw karnych skarbowych znajdują się zarządzenia zatrzymania i przymusowego sprowadzenia sprawcy czynu zabronionego (art. 75 § 2 Kpk) wydawane łącznie (w tym samym dniu) co postanowienia o wszczęciu postępowania karnego skarbowego (dochodzenia), przed ogłoszeniem zarzutów i przesłuchaniem sprawcy w charakterze podejrzanego i bez stosownego postanowienia prokuratora, natomiast w aktach spraw znajdują się stosowne postanowienia prokuratora o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu osoby podejrzanej lub podejrzanego wydawane według art. 247 §§ 1 i 2 Kpk (niejednolita praktyka). Pierwszą z tych praktyk uznać należy za nieprawidłową i narażającą organ na odpowiedzialność z art. 231 § 1 Kodeksu karnego, bowiem nie można zakładać na wstępie (na etapie wydawania postanowienia o wszczęciu postępowania karnego skarbowego), że sprawca nie zgłosi się. Po drugie, w art. 75 § 2 Kpk brak jest obowiązku występowania przez finansowy organ postępowania przygotowawczego z wnioskiem do prokuratora, co może skutkować (w przypadku zażalenia i stwierdzenia przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości zatrzymania) odpowiedzialnością finansowego organu postępowania przygotowawczego. Po trzecie samo sporządzenie postanowienia o przedstawieniu zarzutów (pogląd orzecznictwa od 2014 roku) nie determinuje zmiany charakteru postępowania z fazy *ad rem* do fazy *ad personam*, bowiem o podejrzanym można od tego czasu mówić wówczas, gdy zaistnieją kumulatywnie trzy przesłanki, tj.: 1) wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów, 2) niezwłoczna promulgacja jego treści, 3) przesłuchanie takiej osoby i utrwalenie przesłuchania w formie protokołu. To w konsekwencji powoduje, że obecnie niedopuszczalne jest stosowanie trybu art. 75 § 2 Kpk przed ogłoszeniem zarzutów i przesłuchaniem w charakterze podejrzanego. Po czwarte niejednolite podejście zarówno teoretyków prawa jak i praktyków na przestrzeni ostatnich ośmiu lat do art. 75 § 2 Kpk niejako wymusza konieczność przyjęcia przez finansowy organ postępowania przygotowawczego korzystanie z procedury przewidzianej w art. 247 § 1 Kpk, jako bezpieczniejszej.

Naczelnik US w Wadowicach pismem z 15 lutego 2018 r., skierowanym do pracowników Wieloosobowego Stanowiska Spraw Karnych Skarbowych (natenczas p. Danuty Szymonek i p. Małgorzaty Wierońskiej-Gładys), zobowiązał do stosowania wyłącznie praktyki prawidłowej, zgodnej z ww. przepisami Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego skarbowego, co należy ocenić pozytywnie.

Pozytywnie także należy ocenić zarządzoną przez Naczelnika US w Wadowicach w trakcie kontroli inwentaryzację dokumentów w komórce spraw karnych skarbowych.

5) Zidentyfikowano wadliwe przekazanie informacji na temat nieprawidłowości występujących w komórce spraw karnych skarbowych nowemu Naczelnikowi US w Wadowicach Januszowi Fidelusowi, który objął stanowisko 29 lipca 2016 r. Wskutek interwencji p. Małgorzaty Wierońskiej-Gładys (lipiec 2016) ówczesny Zastępca Naczelnika US w Wadowicach Piotr Zięba 11 lipca 2016 r. sporządził notatkę służbową ze zgłoszenia p. Małgorzaty Wierońskiej-Gładys (potwierdzonego przez p. Agnieszkę Nowotarską), z której wynika, że od wielu lat dochodziło do nieprawidłowości i nadużyć, które polegały na tym, że bez wszczęcia postępowania karnego skarbowego kierowano na Policję zarządzenia przymusowego doprowadzenia sprawcy i kiedy Policja doprowadzała sprawcę, nakładano na niego karę grzywny w postępowaniu mandatowym, a zarządzenie przymusowego

doprowadzenia sprawy niszczone. Zastępca Naczelnika US Piotr Zięba notatkę tę przekazał ówczesnemu Naczelnikowi US w Wadowicach Adamowi Koskowi 18 lipca 2016 . Notatka ta jednak nie została przekazana nowemu Naczelnikowi US w Wadowicach Januszowi Fidelusowi, który po raz pierwszy zapoznał się z tą notatką 9 lutego 2018 r. zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej (w czasie trwania czynności kontrolnych). Z relacji Naczelnika US w Wadowicach Janusza Fidelusa wynika, że ówczesny Zastępca Naczelnika US Piotr Zięba nie przekazał mu ani ustnie, ani pisemnie omawianej sprawy, a przy przekazywaniu sprawy przez byłego Naczelnika US w Wadowicach Adama Koska akcent położony został bardziej na niewłaściwą atmosferę pracy w komórce spraw karnych skarbowych, aniżeli na ujawnione w czasie kontroli poważne nieprawidłowości.

Powyższe wadliwe przekazanie tak istotnej sprawy nowemu Naczelnikowi US w Wadowicach było wyrazem braku profesjonalizmu i dbałości o wizerunek służby cywilnej oraz naruszenia zasady lojalności, o czym mowa w §§ 7 i 16 zarządzenia nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej.

Osoby odpowiedzialne:

- Adam Kosek – Naczelnik US w Wadowicach do 28 lipca 2016 r.
- Piotr Zięba – Zastępca Naczelnika US w Wadowicach do 15 września 2016 r.

6) W aktach poszczególnych spraw karnych skarbowych znajdują się wezwania do osobistego stawienia się w urzędzie skarbowym w charakterze sprawcy, które zawierają pouczenie o treści: „*Niniejsze wezwanie w tej sprawie jest kolejne, w razie niestawiennictwa tut. Urząd wystąpi do Policji o przymusowe sprowadzenie!*”. W aktach żadnej ze spraw nie ujawniono wezwania poprzedzającego (pierwszego), mimo że w wezwaniu wzmiankuje się, że jest ono kolejne w sprawie karnej skarbowej. W wezwaniach brak jest podstawy prawnej działania organu. Wezwania te podpisane są z up. Naczelnika US w Wadowicach przez p. Danutę Szymonek (poprzednio przez p. Małgorzatę Jamróz).

Należy przypomnieć, że wymogi, jakie powinny spełniać wezwania i zawiadomienia doręczane uczestnikom postępowania określa art. 129 Kodeksu postępowania karnego, zgodnie z którym w wezwaniu kierowanym do uczestnika postępowania należy m.in.:

- podać w jakiej sprawie, w jakim charakterze, miejscu i czasie ma stawić się wzywany,
- wskazać, czy jego stawiennictwo jest obowiązkowe,
- uprzedzić o skutkach niestawiennictwa.

Na tym tle należy zwrócić uwagę, że:

- w postępowaniu mandatowym osoba wzywana powinna być określana mianem „sprawcy wykroczenia skarbowego”;
- w pouczeniu do wezwania w takim charakterze należy przywołać art. 137 § 3 Kks dot. wyrażenia zgody na przyjęcie mandatu karnego oraz art. 139 § 1 Kks dot. skutków braku zgody na przyjęcie mandatu;
- w postępowaniu mandatowym wezwanie powinno zawierać pouczenie, że stawiennictwo nie jest obowiązkowe oraz jednocześnie informację o skutkach niestawienia się;
- skutkiem niestawiennictwa może być np. niewyjaśnienie okoliczności popełnienia wykroczenia skarbowego i tym samym konieczność wszczęcia postępowania karnego skarbowego na zasadach ogólnych;
- zgodnie z art. 137 § 4 Kks, upoważniony organ postępowania przygotowawczego, nakładając mandat karny, powinien poinformować sprawcę wykroczenia skarbowego na czym polega naruszenie przepisu Kodeksu karnego skarbowego, a także jakie są warunki

dopuszczalności trybu mandatowego, a zwłaszcza skutki braku zgody na przyjęcie mandatu. Opisane stanowisko zgodne jest z pismem Ministerstwa Finansów AP5/0571/8/2013/BMU/RD-35657 z 18 kwietnia 2013 r.

Reasumując, umieszczane w wezwaniach informacje i wzmianki winny być zgodne zarówno z przepisami prawa jak i prawdą, by nie narażać organu prowadzącego postępowania na zarzuty, o których mowa w art. 76 ustawy o służbie cywilnej oraz art. 231 § 1 Kodeksu karnego.

7) W części wezwań w sprawach karnych skarbowych terminy do stawienia się w organie wyznaczane są w ten sposób, że termin stawienia przypada wcześniej niż możliwość podwójnego awizowania przez Poczta Polską przesyłki (sprawy np.: KS.60.52.2017, SKK.80.472/486/487.2017, KS/600-522/560/565/15/W). W tym zakresie zobowiązuje się kontrolowany organ do zwrócenia większej bacności na wyznaczanie terminów do stawienia się w organie, z uwzględnieniem obowiązku racjonalnego działania.

8) W aktach spraw karnych skarbowych znajdują się kopie pierwszych wezwań do podatników celem stawienia się do przeprowadzenia czynności sprawdzających, które po 1 stycznia 2016 r. zawierają pouczenie o skutkach niestawiennictwa na wezwanie z art. 83 § 2 Kodeksu karnego skarbowego, zamiast z art. 262 Ordynacji podatkowej (sprawy np.: KS/600-674, 675, 782, 783, 784, 813/16 oraz SKK.80.82/166/341/467/469/471/472/487/491.2017). Zidentyfikowano też sprawę, w której w wezwaniu zawarto pouczenie z art. 262 Op, lecz kary nie nałożono i skierowano sprawę do komórki SKA (SKK.80.729.2017).

Należy zauważyć, że po zmianie Ordynacji podatkowej, tj. od 1 stycznia 2016 r. do czynności sprawdzających, o których mowa w dziale V tego aktu prawnego i na podstawie art. 280 stosuje się art. 262 Op. Z kolei art. 83 § 2 Kodeksu karnego skarbowego nie powinien być stosowany w pierwszej kolejności w pouczeniach w wezwaniach do czynności sprawdzających. Nadużywanie art. 83 § 2 Kks w czynnościach sprawdzających mogło być pośrednią przyczyną zidentyfikowanych nieprawidłowości w komórce spraw karnych skarbowych. W przedmiotowym zakresie zobowiązuje się kontrolowany organ do szerszego stosowania art. 262 Ordynacji podatkowej.

W trakcie trwania kontroli (13.02.2018) Naczelnik US w Wadowicach podjął czynności naprawcze w obszarze stosowania prawidłowych pouczeń w wezwaniach do czynności sprawdzających z naciskiem na szersze stosowanie art. 262 Ordynacji podatkowej.

9) W egzemplarzu wezwania SKK.80.208.2017 z 22 czerwca 2017 r. (BA 92844/2017) ujawniono brak podpisu osoby wystawiającej wezwanie (p. Danuty Szymonek) – widnieje jedynie stempel imienny. Z kolei na wezwaniu z 29.01.2018 do sprawcy w sprawie SKK.80.729.2017 naniesiono ołówkiem informację „Ustalono z Bartłomiejem Gębolisiem, że faktycznie adres nie istnieje, on dostarczył korespondencję pod innym adresem domownikowi, który oświadczył mu, że *mieszka w nowym domu bez numeru*”. Adnotacja nie posiada daty i wzmianki o osobie ją sporządzającej. Zwraca się uwagę na konieczność wzmocnienia staranności oraz nanoszenie adnotacji służbowych trwale (długopisem, piórem).

10) W systemie Biblioteka Akt (BA) zidentyfikowano brak rejestracji niektórych pism znajdujących się w aktach spraw (np. sprawa KS.60.6.2017). Nadto zdarzają się pisma z różnych spraw, które posiadają ten sam numer BA, jak np.:

- SKK.800.18.2017 / SKK.800.19.2017 / SKK.800.20.2017 – BA 68797/2017;

- SKK.800.41.2017 / SKK.800.42.2017 / SKK.800.43.2017 – BA 106247/2017;
 - SKK.800.70.2017 / SKK.800.71.2017 – BA 144959/2017;
- Niektóre pisma nie posiadają numeru z BA.

W obszarze rejestracji pism w Bibliotece Akt (BA) poleca się wzmocnić nadzór kierowniczy nad kompletnością i starannością rejestracji.

11) Ustalono, że od kilku lat w komórce karnej skarbowej występowała niewłaściwa atmosfera pracy, która mogła być znana poprzedniemu kierownictwu US w Wadowicach (Naczelnikowi Adamowi Koskowi i Zastępcy Naczelnika Piotrowi Ziębie). Na bazie wyjaśnień kilku osób ustalono również, że od sierpnia 2016 roku atmosfera pracy w komórce karnej skarbowej uległa poprawie i niewłaściwe zachowania nie występują.

12) Na niewłaściwą atmosferę pracy w komórce spraw karnych skarbowych wpływ mogła mieć praca dwóch spokrewnionych osób (sióstr Małgorzaty Jamróz i Danuty Szymonek). Przy czym w 2009 roku ówczesny Naczelnik US w Wadowicach nie wykonał polecenia Dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie KW/092-9/09 z 20 marca 2009 r. Należy podkreślić, że niewykonywanie zaleceń Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie nie będzie akceptowane.

13) Ponieważ w zakresie czynności p. Danuty Szymonek nie wzmiankowano o kierowaniu (koordynowaniu) stanowiskiem odpowiedzialnym za sprawy karne skarbowe do końca lutego 2017 r., zaleca się bieżącą weryfikację zakresów czynności osób kierujących w US w Wadowicach pod kątem zgodności z faktycznie wykonywanymi zadaniami.

Reasumując, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Krakowie poleca:

- ✓ - wzmocnić nadzór w zakresie zabezpieczania dokumentów w komórce karnej skarbowej w celu uniknięcia ich usuwania z akt oraz zainicjować postępowania mające na celu odnalezienie utraconych dokumentów;
- ✓ - zaprzestać zarządzania zatrzymania i przymusowego sprowadzania sprawców czynów zabronionych do przyjęcia mandatów w postępowaniu mandatowym karnym skarbowym;
- ✓ - w postępowaniach karnych skarbowych zaniechać stosowania instytucji zatrzymania i przymusowego sprowadzania sprawcy czynu zabronionego na podstawie art. 75 § 2 Kpk i stosować w razie potrzeby instytucję zatrzymania i przymusowego doprowadzania osoby podejrzanej lub podejrzanego zgodnie z art. 247 Kpk, pod nadzorem prokuratora;
- ✓ - wzmocnić efektywność komunikacji na szczeblu kierowniczym;
- ✓ - wezwania w postępowaniu karnym skarbowym sporządzać zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności art. 129 Kpk oraz art. 137 i art. 139 Kks, a także zgodnie ze stanem faktycznym ujawnionym w sprawie (zgodnie z prawdą);
- ✓ - wyznaczać terminy do stawienia się na wezwania w sprawach karnych skarbowych z uwzględnieniem ich możliwego dwukrotnego awizowania;
- ✓ - w czynnościach sprawdzających częściej stosować pouczenia z art. 262 Ordynacji podatkowej, a rzadziej z art. 83 § 2 Kks (w niezbędnym zakresie);
- ✓ - wzmocnić staranność sporządzanych adnotacji służbowych;
- ✓ - wzmocnić nadzór nad kompletnością i starannością rejestracji spraw w Bibliotece Akt (BA);
- ✓ - bieżąco dbać o dobrą atmosferę pracy w komórce karnej skarbowej oraz innych komórkach organizacyjnych urzędu;
- bieżąco wykonywać zalecenia organu nadzoru;

- zweryfikować zakresy czynności osób kierujących w US w Wadowicach pod kątem ich zgodności z faktycznie wykonywanymi zadaniami.

Końcowo zaleca się objęcie szczegółową kontrolą funkcjonalną komórki spraw karnych skarbowych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Wadowicach.

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w Wadowicach wyznacza się termin 30 dni (licząc od dnia otrzymania wystąpienia) do przedłożenia sprawozdania z wykonania zaleceń pokontrolnych, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania oraz o sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Otrzymują:

1. Pan Janusz Fidelus
Naczelnik US w Wadowicach
2. IAS IWW aa.

264
w. Dyrektora
Izby Administracji Skarbowej w Krakowie
Margorzata Galuba
Zastępca Dyrektora